

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КУРАЛОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

25.05.2022 ел

№45-2

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә жирләү урыннарын булдыру һәм карап тоту тәртибе һәм зиратларның эшчөnlеге турында Нигезләмәне раслау хакында

«Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 5 пункты, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә жирләү урыннарын һәм зиратларны карап тоту һәм аларның эшчөnlеге тәртибе нигезләмәне» күшымта нигезендә раслау хакында.
2. 2013 елның 01 ноябрендәге 18-4 номерлы карары үз кечен югалткан дип танырга.
3. Әлеге каарарны Спас муниципаль районның рәсми сайтында <http://www.spasskiy.tatarstan.ru>, хокукый мәғълуматның рәсми сайтында ([//http:pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru)) бастырып чыгарырга.

Куралово авыл жирлеге башлыгы

М.Н.Федотова

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Куралово
авыл жирлеге муниципаль
берәмлеге депутатлары
Советының 2022 елның маендағы
45-2 номерлы каары белән
расланды

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә жирләү урыннарын булдыру
һәм карап тоту һәм зиратларның эшчәнлеге тәртибе турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы «Жирләү һәм жирләү эше турында»гы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы «Үлгән кешеләрне жирләү буенча хезмәт күрсәтүгә гражданнарның хокуклары гарантияләре турында»гы Указы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Куралово авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә Нигезләмәдә Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән кулланыла торган төшөнчәләр мәгънәдә кулланыла.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә терминнар һәм билгеләмәләр гамәлдәге законнар нигезендә кулланыла.

1.3. Куралово авыл жирлекендә зиратның үз билгеләнеше буенча, теләсә кайсы диндә вафат булган (һәлак булган) кешеләрне жирләү, аларның теләк белдерүен исәпкә алыш, йә жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт каары буенча (1 нче күшымта).

1.4. Жәмәгать зиратларында үлгән (һәлак булган) хәрбиләрне, хәрби жыеннарга чакырылган гражданнарны, эчке эшләр органнары, янгынга каршы дәүләт хезмәте, наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контролльдә тоту органнары хезмәткәрләрен, җинаяты-башкарма системасы учреждениеләре һәм органнары хезмәткәрләрен, сугышта катнашучыларны, хәрби хезмәттән азат ителгән затларны жирләү өчен билгеләнгән хәрби участоклар булырга мөмкин, әгәр бу күрсәтелгән затларның ихтыярына каршы килмәсә яки якын туганнарының яки башка туганнарының теләкләренә каршы килмәсә.

- 1.5. Зиратларны жирләү мөмкинлеге буенча уртаклашалар:
- жирләүнен төрле төрләре житештерелә торган зиратлар;
 - жирләнми торган зиратлар.

2. Жирләү урыннарын төзекләндөрү һәм күмү урыннарын урнаштыру буенча таләпләр

2.1. Мәетләрне (жәсәдләрне) жирләү жирләүне оештыру бурычын үз естенә алган затлар тарафыннан башкарыла. Әлеге затлар жирләүне оештыру процессын, шул исәптән жирләү өчен кирәклө документларны рәсмиләштерү, үлем турында белешмә алу, үлем турында таныклык, жирләүгә пособие алуны тормышка ашырырга тиеш.

2.2. Мәрхүмненең жиілдегі бурычының үз өстене алған заттар булмаган очракта, мәеттегі жиілдегі эше мәсъәлелерге буенча маңсұлаштырылған хезмәт тарафынан башкарыла.

Мәрхүмнәрнен мәетләрен (жәсәдләрен) жиілдегі көн саен 9 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр башкарыла. Аерым очрактарда 21 сәгатькә кадәр жиілдегі рөхсәт ителә.

Жиілдегі урыны Башкарма комитет тарафынан, үлгөн кешене жиілдегі бурычының үз өстене алған затка бирелеп билгеләнә.

Территория каждого кладбища подразделяется на зоны (кварталы) и секторы.

2.3. Мәрхүмнене жиілдегі өчен жиір участогы шул ук участокта мәрхүмнен хатыны (ирен) яки якын туганы жириенең жиілдегі гарантисен исәпкә алып түбәндәгемен күләмдә бирелә:

Жиілдегі төре	Жиір кишилекләре күләме		
	озынлық, м	киңлек, м	мәйдан, кв.м.
Ялғыз каберлекләр	3,5	2,0	7,0
Туганнарча күмелгән	3,5	4,0	14,0
Для захоронения урны с прахом	0,8	1,1	0,88
Мәеттегі тартмада күмү			
Гайлә жиілдегіләре	3,5	8,0	28,0

2.4. Жиілдегі кирилесе жиілдегі өчен бирелгән жиір участогынан читкә чыгарга тиеш түгел.

2.5. Жиілдегі урыннары арасындағы аерма киңлеге 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш.

Күмелу тирәнлеге 1,5 м дан 2 м га кадәр. Во всех случаях отметка дна могилы должна располагаться на 0,5 м выше уровня стояния грунтовых вод. Надмогильная насыпь должна быть высотой 0,3-0,5 м над поверхностью земли.

2.6. Зиратка тәп керу юлында зираттың схематик планы күелгән стенд урнаштырыла. Схематик планда тәп зоналар (кварталлар) һәм зират секторлары, биналар һәм корылмалар, юллар, тарихи һәм мемориаль каберлекләр, транспорт тұқталу урыннары, гомуми кулланылыштагы урыннар һәм **сууткөргөч краннан** билгеләнә.

2.7. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлықны сакларға тиеш.

2.8. Зират территориясендә тыела:

–ритуаль хезмәтләр күрсәтүгә бәйле булмаган транспорт хәрәкәте;

–зиратта урнашкан кабер корылмаларына, жиһазларга, корылмаларга һәм биналарға, яшел үсентеләргө зиян ките бергө;

–этләрне урамда йөрту, йорт хайваннарын саклау, кошларны тоту;

–учак ягу, ком, балчық һәм گрунт табу, ағачны кису, чүп-чар өю, көлгән яфраклар һәм ботаклар өчен билгеләнмәгән урыннарда чүп-чар өю;

–зират ябылғаннан соң зират территориясендә булу;

–кабер төзелеш материалларын һәм каберлекләрне һәм каберлекләрне төзекләндергәннән соң чүп-чар калдыру.

–билгеләнмәгән урыннарда сәүдә әшчәнлеген тормышка ашырырга.

2.9. Кабер өлемнәре (кабер ташлары) бүлеп бирелгән жиір участогы чикләрендә билгеләнә. Бүлеп бирелгән жиір кишилекләре чикләреннән читтә урнаштырылған кабер корылмалары мондый кабер өстене қуелған заттар хисабына сүтелергө тиеш.

2.10. Мәрхүмнәрнең мәетен эксумацияләу гамәлдәге законнар нигезендә һәм санитар һәм экологик нормалар таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш.

2.11. Үлгән кешеләрнең жәсәдләрен яңадан жирләүне ком грунтларында жирләгәннән соң бер елдан да иртәрәк һәм өч елдан да иртәрәк түгел – чимал грунтларында башкарырга кинәш ителми.

2.12. Кабердән жәсәдләрне тартып алу һәм аларны башка урынга күчерү өчен рәхсәт Башкарма комитет тарафыннан рәсмиләштерелә.

2.13. Жирләүне рәхсәт иту өчен күмелгән кешенең туганы гаризасы, аеруча куркыныч йогышлы авыруларның булмавы түрләндәре санитария-эпидемиология күзәтчелеге органы бәяләмәсе нигез булып тора.

2.14. Мәет алганнан соң каберләр кулланылырга рәхсәт ителгән дезинфекция чарапары белән дезинфекцияләнергә тиеш, кичекмәстән салынган һәм туфрак ёслеге планлаштырылган.

2.15. Вәкаләтле органнар таләбе буенча эксумация үткәргәндә, аның тәртибе гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә.

2.16. Элеккеге күмелгән урынга кабат күмелү санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары тарафыннан билгеләнгән тулы минерализация чоры тәмамланғаннан соң гына рәхсәт ителә, әмма егерме елдан да соңға калмычка.

2.17. Жирләү процессы барлыкка килә торган транспорт чарапары зиратны эксплуатацияләүче махсус хезмәт тарафыннан жирләү эше мәсьәләләре буенча бирелгән пропуск нигезендә зират территориясенә тоткарлыксыз бару хокукуна ия.

2.18. Гайлә (туганар) күмелгән урыннарны карап тоту һәм тәзекләндеру зиратның архитектура-ландшафт тирәлеге, санитария нормалары һәм кагыйдәләре, шулай ук гамәлдәге законнар һәм муниципаль хокукий актларның башка таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.19. Барлыкка килә торган, шулай ук гамәлдәге жирләү урыннары сүтelerгә тиеш түгел һәм дайми су басу, жир тетрәү һәм башка табигый бәләказалар янаган очракта, жирле үзидарә органнары карары буенча гына күчерелергә мөмкин.

2.20. Жәмәгать зираты территориясе түбәндәге функциональ зоналарны үз эченә алырга тиеш:

- Керү зонасы.

Керү зонасында автотранспортка керү - чыгу, шәхси һәм жәмәгать транспорты өчен автостоянка каралган.

- Күмү зонасы.

Күмү зонасы-Жирләү эшләре алып барыла торган жәмәгать зиратының төп функциональ-территориаль зонасы һәм рәткә бүленгән территория, юл чөлтәре белән ватылган карта һәм каберләү корылмаларына бүлеп бирелгән территория.

2.21. Жәмәгать зиратында урыннар каралырга мөмкин:

- мактаулы күмелгән урыннар :

- хәрби каберлекләр өчен;

- шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләрне жирләү өчен һәм хатыны, якын туганнары, башка туганнары яки законлы вәкил булмаганда, мәетләрне күмү өчен.

- шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләрне жирләү өчен һәм хатыны, якын туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкил булмаганда, яисә алар жирләү мөмкин булмаганда, мәетләрне күмү өчен.

2.22. Зират территориясе жиһазланырыла:

- жир кишәрлекләре - күмелгән кварталлар, кабер номерлары курсәткечләре белән;
- официальных рәсми белдерүләрне, әлеге Нигезләмәне, шулай ук башка кирәклө мәгълүматны урнаштыру өчен стенд; вак чүп жыю өчен урналар белән;
- -чүп өю өчен контейнерлар белән.

2.23. Гражданнар тарафыннан билгеләнгән кабер салу корылмалары аларның милке булып тора.

2.24. Кабер корылмаларындагы язулар, чыннан да, бу урында үлгән (һәлак булган) кешеләр турында мәгълүматларга туры килергә тиеш.

2. Жәмәгать зиратында жирләү тәртибе.

3.1. Жәмәгать зиратында жирләү үлгән кешенең мәетен (жәсәдләрен) жирләү юлы белән башкарыла.

3.2. Мәрхүмне зиратта жирләү рәхсәтеннән башка тыела.

3.3. Моның өчен бирелгән жир кишәрлекләрендә үз белдеге белән жирләү рәхсәт ителми.

Ябық жәмәгать зиратларында күмү тыела.

3.4. Жирләү өчен жир участокларын бирү вәкаләтле орган үлгән кешене каберлеккә күмүгә рәхсәт бирү яки каберлеккә туфрак урнаштырылган урнага рәхсәт бирү юлы белән башкарыла (алга таба - рәхсәт).

3.5. Рәхсәт сорап якыннары (ире (хатыны), балалары, ата-аналар, уллыкка алынган, уллыкка алынган, туганнары һәм туганнары, бертуган апалары, онықлары, бабай, әби), башка туганнары яки законлы вәкил, үлгән кешене жирләүне үз өстенә алган бүтән затлар, шул исәптән жирләүне оештыручы агентлар (затлар) мәрәжәгать итә ала.

3.6. Жирләүне оештыручы затлар вәкаләтле органга тапшыралар:

– кабердә мәрхүмне күмүгә рәхсәт бирү турында гариза (кабердәге туфрак белән тартма урынына).

– мәрхүмнең үлеме турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нәсхә күшымтасы белән);

– гариза бирүченең паспорт күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нәсхә күшымтасы белән);

- кремация турында белешмә күчермәсе (кабердәге туфрак белән чүп савытына рәхсәт сорап мәрәжәгать иткән очракта), (Төп нәсхә күшымтасы белән чагыштыру).

3.7. Мәрхүмне жирләү өчен жир кишәрлеге бирү башкарма комитет тарафыннан курсәтелгән муниципаль хезмәт курсәтү тәртибен һәм стандартын билгеләүче административ регламент нигезендә гамәлгә ашырыла. Мәрхүмне жирләү өчен жир кишәрлеге бирү гариза бирүче үлгән кешене жирләү өчен жир участогы бирү турында язма гариза биргән көннән соң килгән 1 эш көне дәвамында гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән гаризаны карау нәтижәләре буенча мәрхүмне жирләү өчен жир участогы бирү турында белешмә бирелә.

Мәрхүмне жирләү урыны жәмәгать зиратында бушлай бирелә.

3.8. Яңа каберлекләр гамәлдәге нумерация буенча эзлекле тәртиптә башкарыла.

3.9. Участокта, юл кырыйларында каберлекләр арасындағы аерма белән күмү рәхсәт ителми.

3.10. Мәрхүмне күмү санитар кагыйдәләр нигезендә, үлгәннән соң 24 сәгатьтән дә соңға калмыйча яисә медицина органнары рөхсәте буенча гадәттән тыш хәлләр булган очракта, иртә срокларда башкарыла.

3.11. Туганнарын бер үк кабергә күмү, элек күмелгән мизгелдән 20 елдан да соңға калмыйча, минерализациянең тулы чоры тәмамланганнан соң рөхсәт ителә.

Чүплекләрне туган каберенә туфрак белән күмү, элек кабердәге табут күмелү вакытына карамастан, рөхсәт ителә.

3.12. Күмелгән очракта кабер теркәү билгесе, үлгән яисә үлгән кешенең фамилиясен, инициалларын һәм жирләү датасын, аның туган һәм үлем даталарын, шулай ук жирләү башкарылган жир участогының номерын күрсәтеп куела (ул булган очракта).

3.13. Жирләү өчен жаваплы зат дип үлгән (вафат булган) кешене жирләү бурычын үз өстенә алган якын туганнар арасыннан зат яисә жирләү өчен жаваплылыкны беркетү турында гариза белән вәкаләтле Башкарма комитетка язмача мөрәҗәгать иткән башка зат таныла.

4. Зиратларны төзекләндерү

4.1. Зиратларны төзү һәм төзекләндерү буенча барлык эшләр гамәлдәге агачларны, куакларны һәм үсемлек грунтын максималь рәвештә саклап башкарылырга тиеш.

4.2. Агач кисүне, санитар-яклау зонасы һәм мораль (Яшел) саклау зонасын булдыру өчен, табигый яшел үсентеләрне (урман) максималь рәвештә файдаланып, сайлап алып башкарырга кирәк.

4.3. Яңа булдырыла торган зират территорииясе тирәсендә уза торган мораль (Яшел) яклау зонасы 10-20 м кинлектәге яшел үсентеләр (ылыслы агачлар) белән тыгыз булырга тиеш.

4.4. Яшел үсентеләр мәйданы зиратның 20% мәйданыннан да ким булмаска тиеш.

4.5. Яңа булдырыла торган жирләү урыннарын яшелләндерү башкарыла торган төзелеш эшләренең гомуми комплексына керергә һәм объектны файдалануга тапшырган вакытка кадәр төгәлләнергә тиеш. Зиратны яшелләндергендә агачтан кабергә кадәр ара 5 метрдан да ким булмаска тиеш.

4.6. Юллар һәм тротуарлар, кварталлар һәм участоклар территорииясе буенча жәяүлеләрне үтү өчен билгеләнгән. Юл кинлеге (тротуар) кимендә 1,0 м тәшкил итәргә тиеш.

5. Каберлекләрне теркәү һәм исәпләү.

5.1. Жәмәгать зиратлары территорииясендә житештерелгән һәр күмелү, шул исәптән гайлә (туганнар) жирләнеше күмелгән урыннары теркәү кенәгесендә вәкаләтле Башкарма комитет тарафыннан исәпкә алышырга тиеш. Язылу үлем турында таныклык һәм үлем датасы, үлгән кешенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, үлү турында таныклык сериясе һәм номеры; кабернең тәртип номеры (ул булган очракта); жирләүне оештыру өчен жаваплы затның фамилиясе, исеме, атасы күрсәтелгән нигездә башкарыла.

5.2. Каберлекләрне теркәү китаплары катый хисап документлары булып тора һәм дайими саклау вакыты булган эшләргә керә. Каберлекләрне теркәү кенәгәләре вәкаләтле орган тарафыннан жирләнүгә теркәү номерларын өзлекsez бирү методы белән алышган, тикшерелгән рәвештә алып барыла. Күрсәтелгән

китаплар, аларны тәмамлау факты буенча, вәкаләтле орган тарафыннан шәһәр архивына дайми саклауга тапшырыла.

6. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге.

6.1. Жирләү эшен оештыручы затка (иренә, якыннарына, башка туганнарына, законлы вәкиленә яки үлгән кешене жирләү бурыйын үз өстенә алган бүтән затка) «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясы нигезендә жирләү буенча хезмәтләр исемлеген түләүсез бирү гарантияләнә.

6.2. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең бәясе, 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы «жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль законның 9 статьясындагы 3 пункты нигезендә, вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

7. Вафат булган (вафат булган), ире, якын туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкиле булмаган затларны жирләү гарантияләре.

7.1. Хатыны, якын туганнары, башка туганнары яисә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаса, жирләү мөмкин булмаса, шулай ук үлгән кешене жирләү, жирләү бурыйын үз өстенә алган башка затлар булмаса, Эчке эшләр органнары тарафыннан аның шәхесен билгеләгәннән соң, урамда яки башка урында жирләү бурыйын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, үлем сәбәпләрен билгеләгәннән соң, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, махсус хезмәт тарафыннан үлем сәбәбән ачыклаганнан соң өч тәүлек эчендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләрне жирләү әлеге органнарың ризалыгы белән махсус хезмәт тарафыннан, мондый очракларның билгеле бер участокларында жәмәгать зиратларын жирләү юлы белән башкарыла.

– 7.3. 7.1 пункттында һәм 7.2 пункттында күрсәтелгән мәетләрне жирләгәндә махсуслаштырылган хезмәт күрсәтә торган хезмәтләр үз эченә:

- жирләү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү;
- тәнне юу;
- мәетне китеրү;
- мәрхүмне зиратка ташу (крематорийга);
- жирләү.

8. Жирләү, ритуаль хезмәтләр, жирләү ритуалы предметлары буенча хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр.

8.1. Жирләү, ритуаль хезмәтләр, жирләү ритуалы предметлары, махсус хезмәт, шулай ук башка хужалык итүче субъектларның сыйфаты жирләү эше өлкәсендә мәжбүри таләпләрне билгеләүче санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә, техник шартларга һәм башка хокукый актларга туры килергә тиеш.

9. Жәмәгать зираты территориясе буенча транспорт чаралары хәрәкәте кагыйдәләре.

9.1. Автокатафалк, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт жәмәгать зираты территориясенә тоткарлыксыз бару хокукуна ия.

9.2. Инвалидлар жәмәгать зираты территориясенә шәхси автотранспортта йөрү хокуқына ия.

9.3. Жиrlәу участогын төзекләндөрү өчен материаллар китерүче транспорт чарасын йөртү рөхсәт ителә.

10. Әлеге Нигезләмәнең үтәлешиен контролъдә тоту.

10.1. Башкарма комитет әлеге Нигезләмәнең үлгән кешене жиrlәу һәм жиrlәу, Күмү урыннарын карап тоту белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыручы хужалык итүче барлык субъектлар тарафыннан үтәлешиен контролъдә totа.

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Куралово
авыл жирлеге муниципаль
берәмлегендә жирләү
урыннарын булдыру һәм карап
тоту тәртибе һәм зиратларның
эшчәнлеге түрүндә
Нигезләмәгә
1 нче күшымта

Куралово авыл жирлеге территориясендә

ЗИРАТЛАР ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Зират исеме	Зиратның адресы	Мәйданы, га	Эшли яки ябык
1	Православие	ТР, Спас районы, Куралово авылы	0,9558	Гамәлдәге
2	Мөселман	ТР, Спас районы, Ярдәм п.	0,5802	Гамәлдәге